

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΕ ΕΜΒΟΛΙΟ-ΔΟΛΩΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

Καλή λήψη ιστορικού έκθεσης στο εμβόλιο-δόλωμα

Καλή πλήση όλων των περιοχών πιθανής έκθεσης
στο εμβόλιο-δόλωμα

- Ο αλγόριθμος αυτός έχει σχεδιαστεί ως **συμβουλευτικό εργαλείο** για τον θεράποντα γιατρό που αντιμετωπίζει ασθενή με **πιθανή έκθεση σε εμβόλιο-δόλωμα κατά της λύσσας των άγριων ζώων**, με σκοπό να συμβάλει στην **εκτίμηση της ανάγκης χορήγησης προφυλακτικής αντιλυσσικής αγωγής**.
- Έχει εφαρμογή σε περιοχές που έγιναν ρίψεις εμβολίων-δολωμάτων κατά της λύσσας των ζώων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΕΜΒΟΛΙΟ-ΔΟΛΩΜΑ

Σε κάθε περιστατικό με [πιθανή έκθεση²](#) σε εμβόλιο-δόλωμα θα πρέπει να γίνει:

- **Λήψη καλού ιστορικού.**
- **Άμεσα αναζήτηση και εντόπιση όλων των περιοχών του σώματος που** εκτέθηκαν στο εμβόλιο-δόλωμα και διαπίστωση λύσεων συνέχειας δέρματος.
- **Καλή πλύση του τραύματος** ή της ανατομικής περιοχής που εκτέθηκε:
 - Αν πρόκειται για δέρμα: με άφθονο νερό και σαπούνι (πλύσιμο για 15 λεπτά).
 - Αν πρόκειται για βλεννογόνο: με άφθονο νερό
- Εφόσον είναι δυνατή, ενδείκνυται η **τοπική εφαρμογή αλκοολούχου (70%) ή ιωδιούχου αντισηπτικού** στο τραύμα ή την ανατομική περιοχή έκθεσης.

Σε περιστατικά με [πιθανή έκθεση²](#) σε εμβόλιο-δόλωμα που αφορούν σε **ανοσοκατεσταλμένο άτομο:**

- **Η πλύση και η αντισηψία της περιοχής έκθεσης έχουν ιδιαίτερη σημασία.**
- Εάν κριθεί απαραίτητη η χορήγηση προφυλακτικής αγωγής, θα πρέπει **να χορηγείται σε όλες τις περιπτώσεις αντιλυσσικό εμβόλιο και αντιλυσσικός ορός**, τόσο σε κατηγορία έκθεσης II όσο και σε κατηγορία έκθεσης III. **Εξαιρετικά σημαντική είναι η τοπική έγχυση αντιλυσσικού ορού**, αν έχει γίνει έκθεση σε ανοιχτό τραύμα ή μη επουλωμένη πληγή. Συστήνεται να αναζητηθεί η συμβουλή λοιμωξιολόγου.

Σε περιστατικά με [πιθανή έκθεση²](#) σε εμβόλιο-δόλωμα που αφορούν σε **ήδη ανοσοποιημένα άτομα** (που έχουν λάβει ολοκληρωμένο σχήμα εμβολιασμού και έχουν προστατευτικό τίτλο αντισωμάτων):

- **Δεν χρειάζεται** να χορηγηθεί αντιλυσσικός ορός.
- Αν κριθεί αναγκαίο, μπορούν να χορηγηθούν δύο (2) δόσεις εμβολίου (ημέρα 0 και 3) τόσο σε κατηγορία έκθεσης II, όσο και σε κατηγορία έκθεσης III.

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΕΜΒΟΛΙΟ-ΔΟΛΩΜΑ³ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

ΣΕΛΙΔΑ 3

Κατάσταση εμβολίου-δολώματος³ κατά την αναφερόμενη επαφή

Ακέραιο Ή
επιφανειακή βλάβη του περιβλήματος του εμβολίου-δολώματος³
χωρίς διαρροή του υγρού εσωτερικού περιεχομένου

Ρήξη του περιβλήματος του εμβολίου-δολώματος³
Ή / ΚΑΙ
πιθανή ή διαπιστωμένη **διαρροή του υγρού**
εσωτερικού περιεχομένου

Έκθεση κατηγορίας I

Καμία
αγωγή

Ο εκτεθειμένος έφερε επαρκή προστασία;

- Αν πρόκειται για βλεννογόνο:
χρήση προστατευτικών γυαλιών ή μάσκας
- Αν πρόκειται για δέρμα :
χρήση πλαστικών γαντιών ή άλλου προστατευτικού μέσου

ΝΑΙ

Καμία
αγωγή

ΟΧΙ

Ήρθε σε **απευθείας επαφή** το υγρό του εμβολίου-δολώματος³
με βλεννογόνο ή
με λύση συνεχείας του δέρματος;

ΝΑΙ

Έκθεση² κατηγορίας II: εμβόλιο
Έκθεση² κατηγορίας III: εμβόλιο και ορός

ΟΧΙ

Καμία
αγωγή

1. Σε κάθε συμβάν πιθανής έκθεσης ανθρώπου σε εμβόλιο-δόλωμα κατά της λύσσας θα πρέπει να γίνεται επικοινωνία με τις Αρμόδιες Αρχές: Τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία, ΚΕΕΛΠΝΟ, Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας για την εκτίμηση του κινδύνου για το εκτεθειμένο άτομο. Σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμο το εμβόλιο-δόλωμα, πρέπει να επιβεβαιώνεται αν στην περιοχή της αναφερόμενης έκθεσης έγινε προσφάτως διασπορά εμβολίων-δολωμάτων.

2. Ορισμός Έκθεσης

Η λύσσα μεταδίδεται με την είσοδο του ιού στον ανθρώπινο οργανισμό μέσω ανοιχτών τραυμάτων, πληγών ή μέσω επαφής με τους βλεννογόνους. Το υγρό περιεχόμενο του εμβολίου-δολώματος περιέχει ζωντανό εξασθενημένο ιό της λύσσας και η έκθεση ανθρώπων σε αυτό χαρακτηρίζεται ως εξής:

Έκθεση Κατηγορίας III	}	Επαφή του υγρού του εμβολίου-δολώματος με ανοιχτά τραύματα ή μη επουλωμένες πληγές ή λύσεις συνεχείας δέρματος που διαπερνούν την επιδερμίδα ή με βλεννογόνο .
Έκθεση Κατηγορίας II	}	Επαφή του υγρού του εμβολίου-δολώματος με εκδορές, γρατσουνιές, αμυχές, κακώσεις ή επιφανειακές βλάβες του δέρματος που δεν διαπερνούν την επιδερμίδα .
Έκθεση Κατηγορίας I (Μη Έκθεση)	}	Επαφή του υγρού του εμβολίου-δολώματος με ακέραιο δέρμα ή με χρήση προστατευτικών μέσων (π.χ. γάντια, προστατευτικά γυαλιά).

3. Εμβόλιο –δόλωμα

Τα εμβόλια-δόλωμα που προορίζονται για τα άγρια ζώα είναι μεγέθους περίπου σπιρτόκουτου και σκούρου καφέ χρώματος. Κάθε εμβόλιο-δόλωμα αποτελείται από ημίσκληρο περίβλημα ελαστικής υφής, που περιέχει εσωτερικά διαφανή κάψουλα με υγρό που περιέχει ζωντανό εξασθενημένο ιό λύσσας. Το περίβλημα του εμβολίου-δολώματος αναδίδει οσμή που ελκύει τα άγρια ζώα έτσι ώστε να καταναλώνεται από αυτά και να εμβολιάζονται έτσι από του στόματος. Στο εμβόλιο-δόλωμα υπάρχει ετικέτα όπου αναγράφεται: «ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ – ΜΗΝ ΑΓΓΙΖΕΤΕ» και το τηλέφωνο επικοινωνίας του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) (GR: +30-210-5212000).

Προσοχή! Το άτομο που πιθανά εκτέθηκε σε εμβόλιο-δόλωμα, μπορεί να προσέλθει καθυστερημένα για ιατρική συμβουλή και να μην είναι εφικτή η σωστή εκτίμηση της έκθεσης λόγω επούλωσης του αρχικού τραύματος. Σε αυτές τις περιπτώσεις σημασία έχει η σωστή λήψη λεπτομερούς ιστορικού της έκθεσης.